

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

Raport

**privind vizita desfășurată la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru
Solicitanții de Azil Timișoara**

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14, art. 29³ și art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în legătură cu situația prezentată în mass-media referitoare la aflusul mare de migranți care au pătruns pe teritoriul României în ultimele luni. Situația migranților a intrat în atenția canalelor mass-media, astfel, în cadrul mai multor reportaje de știri difuzate pe posturile de televiziune, au fost prezentate condițiile improprii de cazare din centrele regionale de cazare și proceduri pentru solicitanții de azil. Persoanele custodiate intervievate s-au plâns de prezența ploșnițelor în camere (unele prezentau semne pe brațe), lipsa unui spațiu adecvat de cazare și a unor condiții igienico-sanitare corespunzătoare, motiv pentru care preferau să doarmă în parcuri.

În acest context, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei vizite inopinate, care a avut loc în data de 02.11.2017 la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara.

Obiectivul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare, a tratamentului aplicat beneficiarilor, a modului cum sunt respectate drepturile și libertățile acestora, inclusiv verificarea aspectelor sesizate de mass-media.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, jurist, , psiholog, medic, consilieri în cadrul Centrului Zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, , asistent social, consilier în cadrul Centrului Zonal Bacău al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și profesorul , reprezentant al O.N.G.-ului „Liga Apărării Drepturilor Omului - Timișoara”.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

a) informații referitoare la organizarea centrului

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil (C.R.P.C.S.A.) Timișoara este organizat și funcționează în temeiul art. 18 din Constituția României, Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale

Uniunii Europene și Spațiului Economic European, cu modificările și completările ulterioare, a H.G. nr. 639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Oficiului Român pentru Imigrări, cu modificările și completările ulterioare. Începând cu data de 04.07.2012, centrul a fost subordonat Inspectoratului General pentru Imigrări.

Centrul este o structură specializată, fără personalitate juridică, care își desfășoară activitatea în localitatea Timișoara și are în aria de competență județele Timiș, Arad, Bihor, Hunedoara, Caraș-Severin și Mehedinți.

În domeniile de competență ce îi revin, centrul cooperează cu celelalte structuri ale M.A.I., S.R.I., organisme internaționale, fundații și organizații neguvernamentale, care activează în domeniul specific și colaborează potrivit prevederilor actelor normative în vigoare, cu autorități publice, societăți, operatori economici, precum și cu persoane fizice. Centrul trebuie să asigure respectarea prevederilor tratatelor, acordurilor, convențiilor și protocoalelor interne și internaționale la care România este parte, a regulamentelor și directivelor europene cu privire la condițiile de recepție, statutul, regimul, stabilirea statului membru responsabil și integrarea în societate a persoanelor care solicită sau care au obținut o formă de protecție în România.

Centrul are o capacitate de cazare de 250 locuri, din care 200 pentru Centrul de Tranzit în Regim de Urgență (C.T.U.) și 50 pentru solicitanții de azil. La data vizitei era în curs de amenajare/modernizare o nouă clădire care să asigure 200 de locuri pentru refugiații din C.T.U. Acest spațiu urmează să fie amenajat pe fonduri F.A.M.I. (Fond Azil, Migrație și Integrare), având termen de finalizare în anul 2019, astfel că C.R.P.C.S.A. Timișoara va avea din nou capacitatea de cazare de 250 de locuri, doar pentru solicitanții de azil.

Din discuțiile cu conducerea centrului a rezultat că de la începutul anului 2017 și până la data vizitei fluxul migrator a fost constant, mulți migranți alegând ruta Turcia - Bulgaria - Serbia - România, destinația fiind una din țările din vestul Europei. Punctul de intrare în țară este în principal zona de vest a României, aceștia încercând să treacă ilegal frontiera statului pe partea de vest - nord-vest a țării, în Ungaria.

În ultima perioadă au apărut câteva cazuri izolate în care ruta aleasă a fost Turcia - Bulgaria - România, migranții traversând în acest fel tot teritoriul țării noastre, pentru a trece ilegal granița României cu Ungaria.

Media zilnică a imigranților care au depus cereri de azil în perioada martie – noiembrie 2017 a fost de 10 solicitanți/zi, aproape toți au trecut ilegal granița. Au existat și situații de

trecere legală a frontierei: persoanele care au venit în România la studii și după finalizarea acestora au ales să ceară azil pentru a putea rămâne pe teritoriul României și persoanele care au venit la rude în România, în perioada martie – noiembrie 2017 (8 cazuri).

b) personalul centrului

Structura de personal a centrului cuprindea 60 de posturi: două posturi de conducere, 11 posturi la compartimentul Proceduri Administrative și Judiciare de Azil, un post de psiholog, 4 posturi la compartimentul Integrare și Asistență, 10 posturi la compartimentul Logistică, două posturi la compartimentul Achiziții, 5 posturi la compartimentul Financiar, 5 posturi la cabinetul medical, 19 posturi la Pază și Control Acces și un post la secretariat. La data efectuării vizitei **erau 18 posturi vacante (ofițer de decizie-1; psiholog-1; compartiment Integrare și Asistență – 2; compartiment Logistica- 3; Achiziții – 2; cabinet medical – 3; paza și control acces – 6).**

Din documentele prezentate de conducerea centrului a rezultat că în cursul anului 2017 au fost ocupate un post de agent procedural și un post de agent pază și control acces. În luna septembrie 2017 a fost încadrat un asistent medical, care a fost transferat de la o altă unitate din cadrul M.A.I.. Conducerea centrului a menționat că urma să fie organizat un concurs pentru ocuparea unui post de ofițer la compartimentul achiziții, iar în cursul lunii decembrie 2017, vor fi distribuiți la C.R.P.C.S.A. Timișoara 4 agenți de poliție din cadrul școlilor de profil ale M.A.I., în vederea desfășurării activităților curente ale centrului și pentru o mai bună gestionare a obiectivelor generale și speciale ale centrului.

Deoarece numărul de cereri de azil depuse în zona de competență a C.R.P.C.S.A. Timișoara a crescut foarte mult, la nivelul centrului s-au dispus măsuri pentru gestionarea eficientă a acestora, prin modificarea planificării personalului aflat în serviciu, astfel încât la compartimentul Pază și Control Acces să fie asigurată permanența cu doi angajați, lucrând în ture de 12 ore.

De asemenea, echipa de intervenție a fost planificată cu câte 3 lucrători pentru fiecare zi. S-a solicitat și a fost aprobată executarea de misiuni de sprijin la nivelul centrului cu lucrători specialiști de la nivelul altor centre din țară, precum și de la nivelul structurii centrale, Direcția Azil și Integrare. Până la data vizitei s-au executat 11 misiuni de sprijin pe linia înregistrării cererilor de azil și 9 misiuni de sprijin pe linia procesării cererilor de cazare și a situației financiare.

Din documentele prezentate de conducerea centrului a rezultat că în perioada martie – noiembrie 2017, la nivelul C.R.P.C.S.A. Timișoara au fost desfășurate 187 activități în afara programului normal de lucru, însumând 1168 ore lucrate suplimentar.

c) imigranții

La data vizitei în centru erau cazați 225 de solicitanți de azil, dintre care 105 bărbați, 48 femei și 72 minori. Erau custodiate 17 familii, iar repartizarea imigranților pe categorii de vârstă era următoarea: 44 de persoane cu vârste 0 - 13 ani, 28 de persoane cu vârste 14 - 17 ani, 152 de persoane cu vârste 18 - 60 ani și o persoană cu vârsta peste 60 ani.

Cea mai mare parte a solicitanților de azil provenea din Irak (156), țările de origine ale celorlalți fiind: Afganistan – 27; Iran – 17; Bangladesh – 4; Algeria – 4; Libia – 3; Macedonia- 2; Liberia – 2; Siria – 2; Georgia - 1; Guineea – 1; India – 1; Nigeria – 1; Pakistan-1; Palestina - 1 și Turcia – 1.

În cursul anului 2017, în zona de competență a centrului au fost depuse 146 de cereri de azil ale minorilor neînsoțiți. Dintre aceștia, 49 erau minori neînsoțiți cu vârsta sub 16 ani, minori neînsoțiți care conform reglementărilor în vigoare erau prezentați Compartimentului pentru îngrijire de tip familial și intervenție în regim de urgență din cadrul D.G.A.S.P.C. Timiș, pentru a li se oferi condițiile necesare în vederea integrării în societate, până la emiterea unei decizii în privința lor. Li se asigura cazare, hrană, servicii medicale, înscrierea într-o instituție de învățământ, consiliere etc. în centre speciale aflate în administrarea D.G.A.S.P.C. Timiș. Dintre cei 49 de minori neînsoțiți cu vârsta sub 16 ani, doar 26 au fost preluați de D.G.A.S.P.C. Timiș, 23 de minori fiind în continuare în centru, deoarece reprezentanții D.G.A.S.P.C. Timiș, prin Serviciul de Primire în Regim de Urgență, au hotărât că era în favoarea copiilor să rămână alături de rudele adulte (frați, unchi, mătuși, etc.). Conform documentelor prezentate, de la începutul anului și până la data vizitei, D.G.A.S.P.C. Timiș a înregistrat solicitări și a emis Dispoziții de asistență juridică pentru 46 solicitanți de azil cu vârsta sub 18 ani, conform prevederilor art. 77, alin. (3) din Legea nr. 272/ 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în anul 2014.

În timpul vizitei, membrii echipei au intervievat mai mulți solicitanți de azil. Un tânăr în vârstă de 21 de ani a menționat că sunt condiții bune în centru, este apă caldă, este asigurată căldura, **dar mai sunt probleme cu asigurarea lenjeriei de pat.** A mai precizat că ar fi necesară mai multă mâncare.

d) condiții de cazare

C.R.P.C.S.A. Timișoara dispunea la data vizitei de 50 de locuri de cazare pentru solicitanții de azil, cu posibilitatea de extindere cu încă 10 locuri de cazare. În cadrul C.R.P.C.S.A. Timișoara funcționa și Centrul de Tranzit în Regim de Urgență, coordonat în colaborare cu Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, care dispunea de 200 de locuri de cazare pentru refugiații ajunși în tranzit în regim de urgență pe teritoriul României.

Deoarece în cursul anului 2017 nu au fost multe solicitări de cazare în Centrul de Tranzit în Regim de Urgență din partea refugiaților aflați în nevoie de evacuare urgentă și numărul solicitanților de azil a crescut, s-a dispus măsura ca cele 200 de locurile neocupate, destinate refugiaților, să fie folosite pentru cazarea solicitanților de azil. La data vizitei era folosit pentru cazarea solicitanților de azil întreg pavilionul C și jumătate din pavilionul B. Astfel, numărul de locuri disponibile pentru cazarea solicitanților de azil **era de 200**.

Solicitanții de azil erau cazați în camere în funcție de naționalitate, etnie, religie, se păstra integritatea familiei, urmărindu-se în acest fel evitarea incidentelor.

La data vizitei în centru erau cazați 225 solicitanți de azil și o persoană cu protecție subsidiară, **capacitatea de cazare a centrului fiind depășită**. Ca urmare a fenomenului de supraaglomerare au fost întreprinse activități de transfer a solicitanților de azil la alte centre din țară, activitate care era în desfășurare la data vizitei. Chiar în ziua vizitei s-a efectuat transferul a 44 solicitanți de azil la C.R.P.C.S.A. Șomcuta Mare și la C.R.P.C.S.A. Rădăuți, 5 camere fiind eliberate, urmând ca solicitanții de azil rămași să fie rerepartizați în acestea pentru a fi eliminată supraaglomerarea.

Membrii echipei de vizită au verificat câteva camere din ambele corpuri (B și C). În majoritatea camerelor de cazare erau instalate 9-12 paturi (suprapuse pe două niveluri), **într-o singură cameră (C1), în pavilionul C erau 14 paturi, fiind cazate 6 familii (10 adulți și 14 copii)**. Astfel, nu erau respectate prevederile art. 36, alin.(1) din Regulamentul ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil (*„Persoanele sunt cazate separat pe camere în funcție de sex, cu excepția străinilor membri ai unei familii, care sunt cazați în aceeași cameră, asigurându-li-se un nivel corespunzător de intimitate”*).

Pe lângă faptul că în această cameră era supraaglomerare și dezordine, camera nu

era curată, pereții erau murdari, iar solicitanții de azil au declarat că nu aveau lenjerie suficientă.

Conducerea centrului a justificat supraaglomerarea din camera C1, prin faptul că familiile respective au refuzat să fie cazate separat, declarând că vor să stea împreună. De asemenea, în data de 02.11.2017, după eliberarea celor 5 camere, în urma transferului mai multor solicitanți de azil într-un alt centru, familiile au refuzat să fie despărțite și au ales să fie cazate în aceeași cameră.

A fost verificată și camera C3 în care erau instalate 9 paturi, camera era mai curată și mai bine întreținută, temperatura ambiantă era corespunzătoare.

În corpul B au fost verificate camerele nr. 2 și nr. 3. În camera nr. 2 erau montate 10 paturi suprapuse, doar 7 fiind ocupate, iar în camera nr. 3 erau montate 11 paturi, fiind ocupate toate. **Câteva camere de cazare erau într-o stare necorespunzătoare de curățenie și igienă, cu pavimentul și pereții murdari, neaerisite, persistând un miros dezagreabil.**

Camerele de cazare vizitate erau dotate cu **paturi cu structură metalică, unele cu un grad avansat de uzură**, cu mobilier simplu pentru servirea mesei în camere și pentru depozitarea bunurilor personale. **Mobilierul era insuficient pentru numărul persoanelor cazate.** În fiecare cameră erau **dulapuri-vestiare, unele fiind uzate**, un frigider în care erau depozitate alimentele, o masă și câteva scaune.

În corpul B erau două grupuri sanitare, având fiecare câte două wc-uri turcești, două pisoare, trei chiuvete și trei dușuri. La dușuri și la wc-uri erau montate uși prevăzute cu încuietori, fiind respectată intimitatea persoanelor. Pereții erau placați cu faianță și pardoseala cu gresie. **Grupurile sanitare nu prezentau o stare bună de curățenie, pereții și ușile erau murdare, fiind nevoie de o igienizare completă.**

În corpul C, **starea de curățenie a grupurilor sanitare nu era corespunzătoare, conducerea centrului a menționat că se confrunta în permanență cu refuzul imigranților de a efectua operațiunile de igienizare necesare.** Menționăm că solicitanții de azil primeau materialele de întreținere și igienă atât din partea centrului, cât și din partea organizațiilor neguvernamentale.

S-a constatat că în centru **nu existau rampe de acces pentru persoanele cu handicap locomotor și nici băi accesibilizate**, deși la data vizitei erau cazate persoane cu deficiențe locomotorii, victime ale unui accident de circulație petrecut în Ungaria.

Materialele de igienă personală și obiectele de cazarmament se alocu în conformitate cu prevederile Ordinului 269/2007 privind asigurarea asistenței materiale pentru persoanele cazate în centrele din subordinea Oficiului Român pentru Imigrări. Solicitanții de azil primeau la intrarea în centru un pachet de igienă personală, completat cu hrană, materiale de igienă, lenjerie, îmbrăcăminte, încălțăminte, prin proiectele derulate de organizații neguvernamentale în colaborare cu I.G.I.. Conducerea centrului stabilise un interval orar zilnic în care solicitanții de azil se puteau prezenta la magazia centrului pentru ridicarea materialelor de întreținere și de igienă, iar pentru efectuarea schimbului de lenjerie se stabilise o zi pe săptămână (joia). **În urma verificărilor s-a constatat că solicitanților de azil care sosiseră în centru în timpul nopții nu li se distribuise întreg cazarmamentul necesar.**

Din documentele prezentate a rezultat că în data de 12.10.2017 a avut loc o dezinsecție a spațiilor de cazare destinate solicitanților de azil și refugiaților, a spațiilor administrative, precum și a spațiilor de consiliere și de recreere.

e) hrana

În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 130/2016 pentru aprobare Regulamentului de ordine interioară al centrelor de proceduri și cazare a solicitanților de azil și în baza procedurii de sistem I.G.I. privind acordarea asistenței financiare solicitanților de azil, aceștia aveau dreptul să primească la cerere, alocație de hrană zilnică în limita sumei de 10 lei/persoană/zi, alocație de îmbrăcăminte în limita sumei de 67 lei/persoană/sezon de vară și de 100 lei/persoană/sezon de iarnă. Mai primeau și alocație pentru alte cheltuieli, în limita sumei de 6 lei/persoană/zi, reprezentând cheltuieli cu transportul local, servicii culturale, presă, servicii de reparații și întreținere și cheltuieli cu produse de igienă personală.

Următoarele categorii de imigranții aveau dreptul la o suplimentare în diferite situații: solicitantul de azil major care desfășura o activitate în folosul centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, contribuind la întreținerea, amenajarea și/sau reamenajarea spațiilor interioare și exterioare sau acordarea de sprijin personalului din centru în activități de informare și consiliere; femei însărcinate; femei care au născut și alăptează; copii cu vârste de la 0 la 12 luni.

Ajutorul financiar (normă de hrană+alte cheltuieli) se acorda bilunar, în baza semnăturii solicitantului de azil și a documentului temporar de identitate al acestuia.

Pe lângă alocația de hrană, existau organizații neguvernamentale care distribuiau alimente, solicitanții de azil având posibilitatea să-și prepare singuri mâncarea la bucătăria centrului.

În pavilioanele de cazare B și C se afla câte o bucătărie care avea în dotare două aragazuri cu cuptor, o chiuvetă din inox, vase pentru preparat și servit mâncarea, mese din inox și coșuri pentru gunoiul menajer. Bucătăriile aveau pereții placați cu faianță și pavimentul cu gresie, dar **starea lor de curățenie nu era la standarde corespunzătoare** (neigienizate, pereții și pavimentul murdare, instalații sanitare și electrocasnice murdare, deteriorate și cu un grad avansat de uzură).

f) asistență medicală

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara avea amenajat un compartiment medical compus din: cabinet medical, sală de tratamente, sală de așteptare, izolator și grup sanitar. Cabinetul medical deținea autorizație sanitară de funcționare valabilă, eliberată de Direcția Medicală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

La cabinetul medical se efectua vizita medicală a persoanelor aduse în centru. Cabinetul era dotat cu mobilier și aparatură conform baremului minimal prevăzut de Ordinul Ministerului Sănătății și Familiei nr. 153/2003 (birou, scaune, canapea de consultație, aparat de urgență, frigider, dulap pentru medicamente, tensiometru, glucometru, termometre medicale, cântar, trusă de mică chirurgie, trusă medicală de urgență etc.). Starea de igienă și de curățenie era corespunzătoare. Existau întocmite fișe medicale pentru toate persoanele custodiate în centru, iar consultațiile medicale erau înregistrate în registrul de consultații. În cadrul compartimentului medical era amenajat un izolator destinat cazării persoanelor diagnosticate cu boli infecto-contagioase.

Asistența medicală era asigurată de: un medic specialist cu specializarea medicină de familie, unitatea având încheiat un contract de prestări servicii valabil la data vizitei, un medic specialist neuropsihiatru în cadrul unui proiect pe care Inspectoratul General pentru Imigrări îl desfășura împreună cu fundația ICAR și de doi asistenți medicali generaliști. **Erau vacante la data vizitei un post de medic și două posturi de asistenți medicali.** Programul de lucru al medicului era de 4 ore pe zi, 4 zile pe săptămână, cel al asistenților medicali în două ture a câte 8 ore, iar medicul specialist neuropsihiatru din cadrul fundației ICAR asigura consultații medicale de specialitate, o zi pe săptămână.

La admiterea solicitanților de azil în centru, triajul medical era efectuat în primele 24 de ore de către personalul medical de serviciu, care întocmea o fișă medicală tipizată, în care erau consemnate toate aspectele legate de starea de sănătate (boli în antecedente, alergii, semne anatomice particulare, relații psiho-comportamentale, consum de alcool, tutun, rezultatele examenului clinic general). Solicitanții de azil beneficiau de consultații medicale ori de câte ori era nevoie conform programului de lucru afișat la cabinetul medical, de consultații medicale de specialitate, investigații paraclinice sau internări la unități medicale și spitale de pe raza municipiului Timișoara, dacă starea lor de sănătate o impunea.

La data vizitei, în centru erau cazate două gravide, care erau luate în evidență și monitorizate de medicul centrului. Una dintre gravide efectuase analizele recomandate de medicul specialist, ecografia în primul trimestru de sarcină și beneficia lunar de controale ginecologice de specialitate, iar cealaltă fusese luată recent în evidență de medicul centrului și era programată pentru consult de specialitate în zilele următoare.

Erau cazate în centru și persoane diagnosticate cu boli cronice (hipertensiune arterială – 2, diabet zaharat – 1, tulburări psihice – 1, epilepsie – 1), care conform documentelor prezentate, fuseseră consultate de medici specialiști și primeau zilnic tratamentul recomandat. Principalele afecțiuni pentru care solicitanții de azil s-au adresat cabinetului medical au fost viroze respiratorii și afecțiuni digestive.

La data vizitei, în centru erau cazate două persoane care suferiseră plăgi împușcate în urma unui incident cu poliția de frontieră. Conform documentelor medicale prezentate, fuseseră internate în spital, unde primiseră îngrijiri medicale și tratament până la vindecare.

Conform documentelor medicale, în cursul anului 2017, până la data vizitei, au fost acordate la cabinetul medical 535 de consultații medicale; a fost înregistrat un singur deces al unui copil în vârstă de 11 luni, cauzele decesului fiind afecțiunile medicale grave de care suferea copilul. Decesul a survenit în spital.

Solicitanții de azil beneficiau de medicamente în mod gratuit, în baza unei prescripții medicale eliberate de medicul centrului sau la recomandarea medicilor specialiști. Medicamentele erau păstrate la cabinetul medical, în condiții corespunzătoare de siguranță, într-un dulap cu cheie special destinat acestui scop și erau distribuite conform prescripției medicale de către personalul medical de serviciu.

Cabinetul medical era dotat cu aparat de urgență, cu trusă medicală de urgență, precum și un stoc de medicamente de primă necesitate, care era completat și îmbunătățit permanent, în scopul asigurării tratamentului necesar în cazul unor afecțiuni ale persoanelor cazate în centru.

Imunizarea copiilor cazați în centru, conform Programului Național de Imunizări, se realiza la cabinetul din cadrul unității de către personalul medical. Vaccinul necesar era distribuit de către Direcția de Sănătate Publică Timiș, la solicitarea săptămânală a medicului din centru.

În cazul situațiilor de urgență medico-chirurgicală, medicul și/sau asistentul medical din tura de serviciu se deplasa imediat la fața locului cu trusa de urgență din dotarea centrului, examina pacientul și aplica proceduri medicale și tratamente potrivit competenței sale, iar dacă era nevoie se apela Serviciul Unic de Urgență 112, pentru transferul pacientului într-o unitate medicală specializată. Urgențele medicale apărute în afara programului de lucru al personalului medical erau asigurate prin apelarea Serviciului Național Unic de Urgență 112.

La data efectuării vizitei, nu existau în centru persoane diagnosticate cu boli infecto-contagioase. În cursul anului 2017 au fost diagnosticate 3 cazuri de rujeolă, toate fiind internate în spital și beneficiind de îngrijiri medicale și tratament până la vindecarea completă.

Referitor la acordarea asistenței medicale consumatorilor de droguri, la introducerea în centru, se consemna în fișa medicală, sub semnătura persoanei ce urma să fie cazată, informațiile legate de consumul de droguri. În cazul în care solicitantul de azil se declara consumator de droguri sau medicul suspecta (anamnestic și clinic) un caz de consum de droguri, acesta aducea la cunoștința consumatorului posibilitatea contactării unei unități/secții medicale specializate în prevenire, consiliere antidrog și tratare a dependențelor de stupefiante, pentru evaluare și eventual includere într-un program integrat de asistență. La data vizitei nu erau cazate în centru persoane consumatoare de droguri, iar în cursul anului 2017, conform documentelor medicale prezentate a existat un singur caz de consumator de droguri, care a beneficiat de îngrijiri medicale și tratament specializat, fiind transferat la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Jebel, județul Timiș.

g) asistență psihologică

Centrul avea prevăzută o funcție de psiholog, **însă la momentul vizitei acest post era vacant, C.R.C.P.S.A. nu avea un psiholog angajat.** Asistența psihologică era asigurată de un psiholog înscris în Colegiul Psihologilor, angajat al Fundației ICAR.

Deoarece psihologul nu era prezent la data vizitei, conducerii centrului i-au fost solicitate, atât în timpul, cât și după efectuarea vizitei, informații și documente referitoare la asigurarea asistenței psihologice pentru persoanele cazate în centru, însă conducerea **nu a furnizat informațiile și documentele solicitate.**

Singurele informații obținute de la conducerea centrului au fost că în perioada martie 2017 – octombrie 2017 asistența psihologică a solicitanților de azil din cadrul centrului a fost acordată astfel: 452 solicitanți de azil au beneficiat de servicii psihologice; 347 ședințe de consiliere psihologică, dintre care 340 de ședințe consiliere psihologică individuală și 7 ședințe consiliere psihologică de grup; au fost depuse 5 notificări către Inspectoratul General pentru Imigrări legate de solicitanți de azil vulnerabili; au fost realizate 3 rapoarte psihologice a solicitanților de azil și depuse la instanța de judecată; a fost întocmită o evaluare psihologică a unui solicitant de azil necesară Comisiei de Handicap. Aceste informații nu au fost susținute de documentele aferente.

Solicitanții de azil au declarat că sunt familiari cu activitatea O.N.G.-urilor, primeau pachete de la ei, deși unii au declarat că în număr insuficient față de nevoile lor; unii solicitanți au declarat că îi cunosc pe asistenții sociali și pe psiholog, desfășurând diverse activități cu aceștia.

h) asistență socială și activitățile desfășurate în centru

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara nu avea prevăzut în statul de funcții un post de asistent social, activitatea specifică asistenței sociale fiind desfășurată de O.N.G.-uri care își desfășurau activitatea în cadrul centrului și care implementau diferite proiecte pentru persoanele cazate în centru.

Centrul dispunea de un teren în aer liber care era folosit pentru diverse activități sportive (volei, baschet, fotbal) și de o sală de sport interioară. La momentul vizitei, mai mulți beneficiari jucau tenis de masă.

În pavilionul în care-și desfășurau activitatea organizațiile neguvernamentale, exista o cameră destinată desfășurării activităților cu copiii, dar în care, la momentul vizitei, nu era prezent niciun copil. Camera era dotată și utilată corespunzător cu jocuri, cărți, jucării, TV cu diagonală mare, tablă magnetică etc. Curățenia impecabilă și starea dotărilor din cameră (jucăriile și celelalte obiecte păreau noi, neutilizate) sugerau că nu este folosită în mod intensiv de copiii custodiați în centru. Câteva dintre persoanele custodiate de centru au relatat că știau

de existența camerei pentru copii, dar că nu accesează acest serviciu pentru copiii lor. De asemenea, mai exista un **loc de joacă în curtea centrului dotat cu leagăne, tobogane, masă de tenis și bănci, dar care avea un aspect neîntreținut.**

i) alte aspecte

Proiectele derulate de organizațiile neguvernamentale partenere în cursul anului 2017

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Timișoara beneficiază de serviciile unor organizații neguvernamentale în baza unor parteneriate încheiate cu Inspectoratul General pentru Imigrări. Astfel, în cursul anului 2017, au fost derulate mai multe proiecte finanțate prin F.A.M.I. (Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare) sau prin finanțare din alte surse: Consiliul Național Român pentru Refugiați a acordat asistență juridică specializată pentru solicitanții de azil; fundația ICAR acorda servicii psihologice și medicale, precum și servicii sociale și juridice aferente serviciilor medicale; Salvați Copiii România se axa pe asistență în vederea facilitării accesului la educație și acomodare culturală, a facilitării accesului la servicii sociale și medicale etc; Organizația Internațională pentru Migrație, Biroul din România, în parteneriat cu Asociația Serviciul Iezuit pentru Refugiați (JRS), a derulat programul cu titlul „Programul de sprijin pentru repatriere voluntară umanitar asistată și reintegrare (RVAR)”; Asociația Serviciul Iezuit pentru Refugiați (JRS) derula un proiect cu titlul „O nouă casă”; Asociația Ecumenică a Bisericilor din România – AIDRom, în parteneriat cu Consiliul Național Român pentru Refugiați – CNRR desfășura proiectul „Asistență și servicii pentru solicitanții de azil din România”.

Referitor la respectarea dreptului la practicarea religiei, s-a constatat că în centru exista o cameră multiconfesională unde rezidenții centrului puteau să-și exercite acest drept. În același spațiu se desfășurau și cursurile de limbă română, organizate de O.N.G.-urile care desfășurau diverse programe în centru.

Referitor la exercitarea dreptului la muncă, conform datelor puse la dispoziție de conducerea centrului, doar două persoane aflate în procedura acordării de azil au solicitat drept la muncă, iar la data efectuării vizitei nu era angajat în muncă niciun beneficiar al centrului.

Referitor la dreptul la informare, s-a constatat că existau pliante de prezentare tipărite în mai multe limbi, iar în sala de așteptare situată în pavilionul administrativ era instalat un monitor pe care se derulau informații în mai multe limbi cu privire la procedura de azil în România. La nivelul centrului existau mai multe puncte de informare care prezentau, în mai

multe limbi extrase din Regulamentul de Ordine Interioară al Centrului, drepturile și obligațiile persoanelor cazate în centru, dar și informații referitoare la procedura de azil.

Erau încheiate 23 de contracte cu traducători pentru diverse limbi – arabă, engleză, franceză, urdu, farsi etc.

Referitor la dreptul minorilor custodiați de a fi înscriși la cursuri școlare, s-a constatat, conform datelor statistice prezentate, că durata șederii persoanelor la Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil Timișoara era mai scurtă, motiv pentru care nu erau înscriși la cursuri școlare. Organizațiile neguvernamentale care implementau programe în centru au asigurat desfășurarea cursurilor de limba română, la care au participat 56 de minori solicitanți de azil.

CONCLUZII

Deși conducerea centrului a precizat că în urma creșterii accelerate a numărului de cereri de azil depuse la C.R.P.C.S.A. Timișoara s-au dispus unele măsuri la nivelul centrului pentru gestionarea eficientă a situației create, membrii echipei de vizită **au constatat că existau unele probleme în asigurarea ordinii și curățeniei. Supravegherea solicitanților de azil se efectua cu greutate din cauza afluxului mare al acestora, dar și din cauza personalului insuficient care să poată asigura o supraveghere mai riguroasă, în special la asigurarea igienei și curățeniei în spațiile centrului pe care imigranții le foloseau.**

Au fost prezentate documente din care a rezultat că o zi pe săptămână (miercurea) avea loc o ședință de consiliere, ținută de personalul din cadrul compartimentului Integrare și Asistență Socială, împreună cu personalul din cadrul compartimentului medical al centrului, în care persoanelor cazate le erau reamintite drepturile și obligațiile pe care le aveau, modul de acțiune cu privire la curățenia în spațiile de cazare, precum și orarul de distribuire a materialelor de igienă și curățenie. Exista o procedură internă, C.T.M.-01, prin care toate persoanele implicate în activitate să își cunoască rolul, dar cu toate acestea la fața locului lucrurile se prezentau altfel.

Conducerea centrului a menționat că, în urma numărului mare de persoane care erau cazate și datorită faptului că foarte multe dintre acestea nu doreau să rămână în România și implicit nu se implicau în activitățile gospodărești, starea de curățenie în centru nu este păstrată la standardele dorite în fiecare moment al zilei.

Conform referatului întocmit de reprezentantul Ligii Apărării Drepturilor Omului Timișoara, condițiile de cazare din centru corespundeau standardelor impuse, însă erau unele probleme în ceea ce privea curățenia în camere, în bucătărie și în grupul sanitar, asigurarea acestuia fiind responsabilitatea solicitanților de azil. Reprezentantul O.N.G. a precizat că este necesară îmbunătățirea modului de efectuare și păstrare a curățeniei în toate spațiile centrului (dormitoare, bucătării, grupuri sanitare).

3. Recomandări

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil

Timișoara :

- reluarea demersurilor pentru încadrarea de personal pe posturile vacante, având în vedere aflulul mare de solicitanți de azil și numărul mare de activități desfășurate pentru îndeplinirea procedurilor de azil, necesitatea permanenței în acordarea serviciilor medicale;
- efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de psiholog, astfel încât activitățile de asistență psihologică desfășurate de organizațiile nonguvernamentale să reprezinte o activitate complementară;
- evitarea fenomenului de supraaglomerare în camerele de cazare și respectarea criteriilor legale de repartizare în camere a solicitanților de azil;
- asigurarea cazarmamentului complet pentru solicitanții de azil care soseau în centru în timpul nopții;
- analizarea posibilității construirii de rampe de acces la toate spațiile cu destinație comună și dotarea specială a camerelor de cazare și grupurilor sanitare cu facilități pentru persoanele cu dizabilități locomotorii;

- identificarea resurselor financiare destinate renovării și modernizării spațiului de joacă pentru copii din curtea centrului;
- analizarea posibilității de suplimentare și reparare/ înlocuire a mobilierului (din camerele de cazare) necesar servirii mesei și depozitării bunurilor personale ale solicitanților de azil;
- efectuarea unei igienizări complete a camerelor de cazare, grupurilor sanitare și bucătăriilor centrului, precum și identificarea unor soluții pentru menținerea permanentă a curățeniei în aceste spații;
- reglementarea situației și furnizarea informațiilor solicitate privind asistența psihologică (evaluări psihologice, identificarea nevoilor de natură psihologică, identificarea persoanelor vulnerabile, planuri de intervenție psihologică, consilieri psihologice realizate).

Craiova, 15 ianuarie 2018